

Asia: VN/28312/2021

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi terveydenhuoltolain ja sosiaalihuoltolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Harjoittelukorvausten maksaminen valtion varoista tukee korkeakoulutusta ja työelämää

Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia ry pitää kannatettavana esitettyä säätelyä sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkintoihin sisältyvästä harjoittelusta suoritettavien korvausten siirtymistä ammattikorkeakoulujen vastuulta valtion varoista maksettaviksi laskennallisiksi korvauksiksi hyvinvointialueille, HUS-yhtymälle, Helsingin kaupungille ja tietyin edellytyksin yksityisille palveluntuottajille vuoden 2023 alusta lukien. Aluehallintovirastot ja Ahvenanmaan maakuntavirasto maksaisivat korvaukset toimintayksiköille hakemuksesta.

Hallituksen esityksestä ei kuitenkaan ilmene harjoittelukorvausten kohdentuminen valtion ja kuntien toimintayksiköille. Samoin yksityisen ja kolmannen sektorin osalta harjoittelukorvausten maksaminen valtion varoista jää epäselväksi. Näiltä osin esitys kaipaa täsmentämistä.

Terveydenhuoltolakiin ja sosiaalihuoltolakiin ehdotetut muutokset mahdollistavat ammattikorkeakouluille luopumisen harjoittelukorvausten maksamisesta, mikä osaltaan tukee sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkintojen tuottamista korkeakoulujen perusrahoituksella. Samalla muutokset varmistavat useille sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköille harjoittelukorvausten jatkumisen sopimus pohjaisesti.

Riittävä korvaustaso turvaa harjoittelujen kehittämistä

Valtion vuoden 2023 talousarvioon ehdotetaan lisättävän 14,2 miljoonaa euroa arviomäärärahana harjoittelukustannusten maksamiseen. Summa vastaa sosiaali- ja terveysministeriön selvityksen mukaan ammattikorkeakoulujen vuonna 2020 maksamia harjoittelukorvauksia. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella on tarkoitus antaa tarkemmat säännökset korvauksen suuruudesta. Talentia korostaa, että harjoittelujen kehittäminen ja jatkuvuus edellyttävät riittävää korvaustasoa.

Ohjausosaaminen varmistettava

Esityksessä todetaan, että sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden ammattitaito ja koulutuksen työelämävastaavuus varmistetaan laadukkaalla harjoittelun toteuttamisella osana asiakas- ja potilaspalvelun prosesseja yhteistyössä toimintayksiköiden ja ammattikorkeakoulujen kesken. Terveystalolakiin ehdotetun 60 b §:n ja sosiaalihuoltolakiin ehdotetun 60 d §:n muutosten mukaan toimintayksikön tulisi nimetä harjoittelujaksolla olevalle opiskelijalle ohjaaja, jonka tehtävä on varmistaa harjoittelun laatu siten kuin osapuolten kesken siitä on sopimuksessa sovittu.

Talentia katsoo, että ammattikorkeakoulujen ja toimintayksiköiden välissä sopimusneuvotteluissa ja tarvittaessa myös sopimuksissa on ohjauksen laadun varmistamiseksi tärkeää tarkastella myös toimintayksikössä olevaa ohjausosaamista ja sen kehittämistarpeita. Henkilöstölle on järjestettävä valmennusta ja koulutusta ohjaamiseen. Ohjauksen laadun kannalta olennaista on huolehtia myös siitä, että opiskelijaa ohjaavalla henkilöllä on opiskelijan suorittamaa tutkintoa vastaava ammattipätevyys ja ammatinharjoittamisoikeus. Lisäksi toimintayksiköissä on tarpeen ottaa käyttöön erilaisia palkitsemistapoja kuten esimerkiksi palkan lisät ja palkkiot ohjaustehtävien hoitamisesta sekä kehittää tehtävänkuvia kertyvän ohjausosaamisen hyödyntämiseksi organisaatiossa.

Lopuksi Talentia kiinnittää huomiota, että vaikka esityksessä tunnustetaan laadukkaan ohjauksen merkitys sekä koulutuksen tavoitteissa että opiskelijoiden oppimisprosesseissa kuin pätevän ja ammattitaitoisen henkilöstön saatavuudessa, ei siinä tarkastella laadukkaan ohjauksen edellytyksiä ja osatekijöitä ohjausta antavien ammattihenkilöiden kannalta. Myös näiltä osin esitystä on tarpeen täydentää.

Manssila Jaana
Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia